

MINISTERI D'ECONOMIA I HISENDA

25359 REIAL DECRET LEGISLATIU 1/1993, de 24 de setembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats. («BOE» 251, de 20-10-1993.)

L'autorització que concedeix al Govern la disposició addicional novena de la Llei 29/1991, de 16 de desembre, d'adequació de determinats conceptes impositius a les directives i reglaments de les Comunitats Europees, per elaborar i aprovar, durant l'any 1992, un nou text refós de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, ha estat prorrogada per a l'any 1993 per la disposició addicional tercera de la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'impost sobre el valor afegit, que, alhora, estén l'autorització a regularitzar, aclarir i harmonitzar les disposicions legals relatives a l'impost.

En compliment d'aquest mandat s'ha redactat aquest text refós, en què es recullen els preceptes de l'aprovat pel Reial decret legislatiu 3050/1980, de 30 de desembre, amb les modificacions que han anat introduint en aquestes lleis de pressupostos generals de l'Estat; la Llei 14/1985, de 29 de maig, de règim fiscal de determinats actius financers; la Llei 30/1985, de 2 d'agost, de l'impost sobre el valor afegit; la Llei 25/1986, de 24 de desembre, de supressió de taxes judicials; el Reial decret llei 1/1986, de 14 de març, de mesures urgents administratives, financeres, fiscals i laborals; la Llei 29/1987, de 18 de desembre, de l'impost sobre successions i donacions, i la Llei 29/1991 esmentada. De la mateixa manera, el nou text incorpora altres disposicions que, especialment en matèria de beneficis fiscals, afectaven la regulació del text refós fins ara vigent, i n'harmonitzaven el contingut.

En virtut d'això, a proposta del ministre d'Economia i Hisenda, d'acord amb el Consell d'Estat, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 24 de setembre de 1993,

DISPOSO:

Article únic:

S'aprova aquest text refós de la Llei de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats.

Madrid, 24 de setembre de 1993.

JUAN CARLOS R.

El ministre d'Economia i Hisenda,
PEDRO SOLBES MIRA

TEXT REFÓS DE LA LLEI DE L'IMPOST SOBRE
TRANSMISSIONS PATRIMONIALS I ACTES JURÍDICS
DOCUMENTATS

Títol preliminar

Naturalesa i contingut

Article 1.

1. L'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats és un tribut de naturalesa indirecta que, en els termes que estableixen els articles següents, grava:

1r Les transmissions patrimonials oneroses.

2n Les operacions societàries.
3r Els actes jurídics documentats.

2. En cap cas un mateix acte no es pot liquidar pel concepte de transmissions patrimonials oneroses i pel d'operacions societàries.

Article 2.

1. L'impost s'exigeix d'acord amb la verdadera naturalesa jurídica de l'acte o contracte liquidable, sigui quina sigui la denominació que les parts li hagin donat, prescindint dels defectes, tant de forma com intrínsecs, que puguin afectar-ne la validesa i eficàcia.

2. En els actes o contractes en què hi hagi alguna condició, la seva qualificació s'ha de fer d'acord amb les prescripcions que conté el Codi civil. Si és suspensiva l'impost no es liquida fins que aquesta es compleixi, i s'ha de fer constar l'ajornament de la liquidació en la inscripció de béns en el registre públic corresponent. Si la condició és resolutòria, s'exigeix l'impost, per descomptat, a reserva, quan la condició es compleixi, de fer la devolució oportuna segons les regles de l'article 57.

Article 3.

Per a la qualificació jurídica dels béns subjectes a l'impost per raó de la seva diferent naturalesa, destinació, ús o aplicació, cal atènyer-se al que disposa respecte al particular el Codi civil o, si no, el dret administratiu.

Es consideren béns immobles, a efectes de l'impost, les instal·lacions de qualsevol classe establertes amb caràcter permanent, encara que per la forma de la seva construcció siguin transportables, i encara que el terreny sobre el qual estiguin situades no pertanyi al seu propietari.

Article 4.

A una sola convenció només se li pot exigir el pagament d'un sol dret, però quan un mateix document o contracte compregui diverses convencions subjectes a l'impost separatament, s'exigeix el dret assenyalat a cada una d'aquelles, llevat dels casos en què es determini expressament una altra cosa.

Article 5.

1. Els béns i drets transmesos queden afectes, sigui quin sigui el seu posseïdor, a la responsabilitat del pagament dels impostos que gravin aquestes transmissions, llevat que aquell resulti ser un tercer protegit per la fe pública registral o es justifiqui l'adquisició dels béns amb bona fe i títol just en un establiment mercantil o industrial en el cas de béns mobles no inscripcionables. L'afecció l'han de fer constar els notaris per mitjà de l'avertiment oportú en els documents que autoritzin. No es considera protegit per la fe pública registral el tercer quan en el Registre consti expressament l'afecció.

2. Sempre que la Llei concedeixi una exempció o reducció l'efectivitat definitiva de la qual depengui del compliment ulterior per part del contribuent de qualsevol requisit que aquella exigeixi, l'oficina liquidadora ha de fer figurar en la nota en què es faci constar el benefici fiscal l'import total de la liquidació que s'hauria hagut de girar si no hi hagués hagut l'exempció o reducció concedida.

Els registradors de la propietat o mercantils han de fer constar mitjançant una nota marginal l'afecció dels béns transmesos, sigui quin sigui el seu titular, al pagament de l'import expressat, per al cas que no es compleixin, en els terminis que assenyalen la Llei que va concedir els beneficis, els requisits que aquesta exigeix per a la seva efectivitat definitiva.

3. Igualment han de fer constar, mitjançant una nota marginal, en els casos de desmembrament del domini, l'afecció dels béns al pagament de la liquidació que escaïgui per l'extinció de l'usdefruit, i a aquest efecte les oficines liquidadores han de consignar la que provisionalment, i sense perjudici de la rectificació, sigui procedent, segons les bases i els tipus aplicables en el moment de la constitució de l'usdefruit.

Àmbit d'aplicació territorial de l'impost

Article 6.

1. L'impost s'exigeix:

A) Per les transmissions patrimonials oneroses de béns i drets, sigui quina sigui la seva naturalesa, que estiguin situats, es puguin exercir o s'hagin de complir en territori espanyol o en territori estranger, quan, en aquest últim supòsit, l'obligat al pagament de l'impost tingui la residència a Espanya. L'impost no s'exigeix per les transmissions patrimonials de béns i drets de naturalesa immobiliària, situats en territori estranger, ni per les transmissions patrimonials de béns i drets, sigui quina sigui la seva naturalesa que, efectuades en territori estranger, hagin de tenir efectes fora del territori espanyol.

B) Per les operacions societàries realitzades per entitats en què concorri qualsevol de les circumstàncies següents:

a) Que tinguin a Espanya la seu de direcció efectiva, entenent-se com a tal el lloc on estigui centralitzada de fet la gestió administrativa i la direcció dels negocis.

b) Que tinguin a Espanya el domicili social, sempre que la seu de direcció efectiva no estigui situada en un Estat membre de la Comunitat Econòmica Europea o, si ho està, el dit Estat no gravi l'operació societària amb un impost similar.

c) Que realitzin a Espanya operacions del seu tràfic, quan la seu de direcció efectiva i el domicili social no estiguin situats en un Estat membre de la Comunitat Econòmica Europea o, si ho estan, aquests estats no gravin l'operació societària amb un impost similar.

C) Pels actes jurídics documentats que es formalitzin en territori nacional i pels que, tot i que s'hagin formalitzat a l'estranger, tinguin qualsevol efecte, jurídic o econòmic, a Espanya.

2. El que disposa aquest article s'entén sense perjudici dels règims forals de Concert i Conveni econòmic vigents als territoris històrics del País Basc i a la Comunitat Foral de Navarra, respectivament, i del que disposen els tractats o convenis internacionals que hagin passat a formar part de l'ordenament intern.

Títol I

Transmissions patrimonials

Fet imposable

Article 7.

1. Són transmissions patrimonials subjectes:

A) Les transmissions oneroses per actes «inter vivos» de tota classe de béns i drets que integrin el patrimoni de les persones físiques o jurídiques.

B) La constitució de drets reals, préstecs, fiances, arrendaments, pensions i concessions administratives, excepte quan aquestes últimes tinguin per objecte la cessió del dret a utilitzar immobles o instal·lacions en ports i aeroports.

Es liquida com a constitució de drets l'ampliació posterior del seu contingut que impliqui per al seu titular un

increment patrimonial, el qual serveix de base per a l'exigència del tribut.

2. Es consideren transmissions patrimonials als efectes de liquidació i pagament de l'impost:

A) Les adjudicacions en pagament i per a pagament de deutes. Els adjudicataris per a pagament de deutes que acreditin haver transmès al creditor en solvència del seu crèdit, dins el termini de dos anys, els mateixos béns o drets que els van ser adjudicats i els que justifiquin que els han transmès a un tercer per a aquest objecte, dins el mateix termini, poden exigir la devolució de l'impost satisfet per aquestes adjudicacions.

B) Els excessos d'adjudicació declarats, llevat dels que sorgeixin de donar compliment al que disposen els articles 821, 829, 1.056 (segon) i 1.062 (primer) del Codi civil i disposicions de dret foral, basades en el mateix fonament.

En les successions per causa de mort es liquiden com a transmissions patrimonials oneroses els excessos d'adjudicació quan el valor comprovat del que s'ha adjudicat a un dels hereus o legataris excedeixi el 50 per 100 del valor que els correspondria en virtut del seu títol, excepte en el supòsit que els valors declarats siguin iguals o superiors als que resultarien de l'aplicació de les regles de l'impost sobre patrimoni.

C) Els expedients de domini, les actes de notorietat, les actes complementàries de documents públics a què es refereix el títol VI de la Llei hipotecària i els certificats expedits als efectes de l'article 206 de la mateixa Llei, llevat que s'acrediti que s'ha satisfet l'impost o l'exempció o no-subjecció per la transmissió, el títol de la qual se supleixi amb aquests i pels mateixos béns que siguin objecte dels uns o els altres, excepte quant a la prescripció el termini de la qual es computa des de la data de l'expedient, acta o certificat.

D) Els reconeixements de domini a favor d'una persona determinada, amb la mateixa excepció que es fa a l'apartat anterior.

3. Les condicions resolutòries explícites de les compravendes a què es refereix l'article 11 de la Llei hipotecària s'equiparen a les hipoteques que garanteixin el pagament del preu ajornat amb la mateixa finca venuda. Les condicions resolutòries explícites que garanteixin el pagament del preu ajornat en les transmissions empresarials de béns immobles subjectes i no exemptes a l'impost sobre el valor afegit no tributen ni en aquest impost ni en el de transmissions patrimonials. S'aplica el mateix règim a les hipoteques que garanteixin el preu ajornat en les transmissions empresarials de béns immobles constituïdes sobre els mateixos béns transmesos.

4. Als efectes d'aquest impost, els contractes de parcel·laria i els de subarrendament s'equiparen als d'arrendament.

5. No estan subjectes al concepte de «transmissions patrimonials oneroses», que regula aquest títol, les operacions enumerades anteriorment quan les duguin a terme empresaris o professionals en l'exercici de la seva activitat empresarial o professional i, en tot cas, quan constituïxin lliuraments de béns o prestacions de serveis subjectes a l'impost sobre el valor afegit. No obstant això, queden subjectes al concepte impositiu esmentat els lliuraments o arrendaments de béns immobles, així com la constitució i transmissió de drets reals d'ús i gaudi que recaiguin sobre aquests, quan gaudeixin d'exempció en l'impost sobre el valor afegit. També hi queden subjectes els lliuraments dels immobles que estiguin inclosos en la transmissió de la totalitat d'un patrimoni empresarial, quan per les circumstàncies concurrents la transmissió d'aquest patrimoni no quedi subjecta a l'impost sobre el valor afegit.

Subjecte passiu

Article 8.

Està obligat al pagament de l'impost a títol de contribuent, i siguin quines siguin les estipulacions establertes per les parts en contra:

- a) En les transmissions de béns i drets de tota classe, qui els adquireix.
- b) En els expedients de domini, les actes de notorietat, les actes complementàries de documents públics i els certificats a què es refereix l'article 206 de la Llei hipotecària, la persona que els promogui, i en els reconeixements de domini fets a favor d'una persona determinada, aquesta última.
- c) En la constitució de drets reals, aquell a favor del qual es realitzi aquest acte.
- d) En la constitució de préstecs de qualsevol naturalesa, el prestatari.
- e) En la constitució de fiances, el creditor fiançat.
- f) En la constitució d'arrendaments, l'arrendatari.
- g) En la constitució de pensions, el pensionista.
- h) En la concessió administrativa, el concessionari; en els actes i contractes administratius equiparats a la concessió, el beneficiari.

Article 9.

1. Són subsidiàriament responsables del pagament de l'impost:

- a) En la constitució de préstecs, el prestamista si percep totalment o parcialment els interessos o el capital o la cosa prestada, sense haver exigut al prestatari cap justificació d'haver satisfet aquest impost.
- b) En la constitució d'arrendaments, l'arrendador, si ha percebut el primer termini de renda sense exigir a l'arrendatari la mateixa justificació.

2. Així mateix, ha de respondre del pagament de l'impost de manera subsidiària el funcionari que hagi autoritzat el canvi de subjecte passiu de qualsevol tribut estatal, autonòmic o local, quan aquest canvi suposi directament o indirectament una transmissió gravada per aquest impost i no hagi exigut prèviament la justificació del seu pagament.

Base imposable

Article 10.

1. La base imposable està constituïda pel valor real del bé transmès o del dret que es constitueixi o cedeixi. Únicament són deduïbles les càrregues que disminueixin el valor real dels béns, però no els deutes encara que estiguin garantits amb una penyora o hipoteca.

2. En particular, hi són aplicables les normes que contenen els apartats següents:

- a) El valor de l'usdefruit temporal es reputa proporcional al valor total dels béns, en raó del 2 per 100 per cada període d'un any, sense excedir el 70 per 100.

En els usdefruits vitalicis s'estima que el valor és igual al 70 per 100 del valor total dels béns quan l'usufructuari tingui menys de vint anys, i, a mesura que augmenta l'edat, minora en la proporció d'un 1 per 100 menys per cada any més amb el límit mínim del 10 per 100 del valor total.

L'usdefruit constituït a favor d'una persona jurídica si s'estableix per un termini superior a trenta anys o per un temps indeterminat es considera fiscalment una transmissió de plena propietat subjecta a condició resolutòria.

El valor del dret de nua propietat es computa per la diferència entre el valor de l'usdefruit i el valor total dels béns. En els usdefruits vitalicis que, al seu torn, siguin

temporals, la nua propietat es valora aplicant-hi, de les regles anteriors, la que li atribueixi un valor menor.

b) El valor dels drets reals d'ús i habitació és el que resulti d'aplicar al 75 per 100 del valor dels béns sobre els quals es van imposar les regles corresponents a la valoració dels usdefruits temporals o vitalicis, segons els casos.

c) Les hipoteques, penyores i anticresis es valoren en l'import de l'obligació o capital garantit, que comprèn les sumes que s'assegurin per interessos, indemnitzacions, penes per incompliment o un altre concepte anàleg. Si no hi consta expressament l'import de la quantitat garantida, s'ha de prendre per base el capital i tres anys d'interessos.

d) Els drets reals no inclosos en apartats anteriors s'imputen pel capital, preu o valor que les parts hagin pactat en constituir-los, si és igual o superior al que resulti de la capitalització a l'interès bàsic del Banc d'Espanya de la renda o pensió anual, o aquest si aquell és inferior.

e) En els arrendaments serveix de base la quantitat total que s'hagi de satisfer per tot el període de durada del contracte; quan aquell no hi consti, la liquidació es gira i es computen sis anys, sense perjudici de les liquidacions addicionals que s'hagin de practicar, en cas que continuï vigent després del període temporal expressat; en els contractes d'arrendament de finques urbanes subjectes a pròrroga forçosa es computa, com a mínim, un termini de durada de tres anys.

f) La base imposable de les pensions s'obté capitalitzant-les a l'interès bàsic del Banc d'Espanya i prenent del capital resultant la part que, segons les regles establertes per valorar els usdefruits, correspongui a l'edat del pensionista, si la pensió és vitalícia, o a la durada de la pensió si és temporal. Quan l'import de la pensió no es quantifiqui en unitats monetàries, la base imposable s'obté capitalitzant l'import anual del salari mínim interprofessional.

g) En les transmissions de valors que es negociïn en un mercat secundari oficial, el valor de cotització del dia en què tingui lloc l'adquisició o, si no, la del primer dia immediat anterior en què s'hagin negociat, dins el trimestre immediat precedent.

h) En les actes de notorietat que s'autoritzin per a la inscripció d'aigües destinades al reg, tant en el Registre de la Propietat com en els administratius, serveix de base la capitalització al 16 per 100 de la riquesa imposable assignada a les terres que es beneficiïn amb aquestes aigües.

i) En els contractes de parceria de finques rústiques, serveix de base el 3 per 100 del valor cadastral assignat a l'impost sobre béns immobles a la finca objecte del contracte, multiplicat pel nombre d'anys de durada del contracte.

j) En els préstecs sense cap altra garantia que la personal del prestatari, en els assegurats amb fiança i en els contractes de reconeixement de deutes i de dipòsit retribuit, el capital de l'obligació o valor de la cosa dipositada. En els comptes de crèdit, el que realment hagi utilitzat el prestatari. En els préstecs garantits amb penyora, hipoteca o anticresi, s'ha d'observar el que disposa el paràgraf

c) d'aquest article.

Quota tributària

Article 11.

1. La quota tributària s'obté aplicant sobre la base liquidable els tipus següents, sense perjudici del que estableix l'article següent:

- a) El 6 per 100, si es tracta de la transmissió d'immobles, així com la constitució i cessió de drets reals que recaiguin sobre aquests, excepte els drets reals de garantia.

b) El 4 per 100, si es tracta de la transmissió de béns mobles i semovents, així com la constitució i cessió de drets reals sobre aquests, llevat dels drets reals de garantia.

Aquest tipus s'aplica igualment a qualsevol altre acte subjecte no comprès en els altres paràgrafs d'aquest apartat.

La transmissió de valors tributa, en tot cas, de conformitat amb el que disposa l'apartat 3 de l'article 12 d'aquesta Llei.

c) L'1 per 100, si es tracta de la constitució de drets reals de garantia, pensions, fiances o préstecs, fins i tot els representats per obligacions, així com la cessió de crèdits de qualsevol naturalesa.

2. Quan un mateix acte o contracte compregui béns mobles i immobles sense especificació de la part de valor que correspongui a cada un, s'aplica el tipus de gravamen dels immobles.

Article 12.

1. El deute tributari es pot satisfer mitjançant la utilització d'efectes timbrats en els arrendaments de finques urbanes, segons l'escala següent:

	Pessetes
Fins a 5.000,00 pessetes	15
De 5.000,01 a 10.000	30
De 10.000,01 a 20.000	65
De 20.000,01 a 40.000	130
De 40.000,01 a 80.000	280
De 80.000,01 a 160.000	560
De 160.000,01 a 320.000	1.200
De 320.000,01 a 640.000	2.400
De 640.000,01 a 1.280.000	5.120
D'1.280.000 en endavant, quatre pessetes per cada 1.000 o fracció.	

2. L'impost es liquida en metàl·lic i d'acord amb l'escala de gravamen esmentada quan en la constitució d'arrendaments no s'utilitzin efectes timbrats per obtenir la quota tributària.

3. La transmissió de valors tributa segons l'escala següent:

	Pessetes
Fins a 10.000	10
De 10.000,01 a 30.000	30
De 30.000,01 a 75.000	80
De 75.000,01 a 150.000	160
De 150.000,01 a 300.000	330
De 300.000,01 a 1.000.000	1.200
D'1.000.000,01 a 2.000.000	2.400
Excés: 11 pessetes per 10.000 o fracció.	

Regles especials

Article 13.

1. Les concessions administratives tributen, en tot cas, com a constitució de drets, al tipus de gravamen que estableix l'article 11 b), siguin quins siguin la seva naturalesa, durada i els béns sobre els quals recaiguin.

2. S'equiparen a les concessions administratives, als efectes de l'impost, els actes i negocis administratius, sigui quina sigui la seva modalitat o denominació, per la qual cosa, com a conseqüència de l'atorgament de facultats de

gestió de serveis públics o de l'atribució de l'ús privatiu o de l'aprofitament especial de béns de domini o ús públic, s'origini un desplaçament patrimonial a favor de particulars.

3. Com a norma general, per determinar la base imposable, el valor real del dret originat per la concessió es fixa mitjançant l'aplicació de la regla o regles que, en consideració a la naturalesa de les obligacions imposades al concessionari, hi siguin aplicables de les que s'indiquen a continuació:

a) Si l'Administració assenyala una quantitat total en concepte de preu o cànon que hagi de satisfer el concessionari, per l'import d'aquesta.

b) Si l'Administració assenyala un cànon, preu, participació o benefici mínim que hagi de satisfer el concessionari periòdicament i la durada de la concessió no és superior a un any, per la suma total de les prestacions periòdiques. Si la durada de la concessió és superior a l'any, capitalitzant al 10 per 100 la quantitat anual que satisfaci el concessionari.

Quan per a l'aplicació d'aquesta regla sigui necessari capitalitzar una quantitat anual que sigui variable com a conseqüència, exclusivament, de l'aplicació de clàusules de revisió de preus que prenguin com a referència índexs objectius de la seva evolució, es capitalitza la corresponent al primer any. Si la variació depèn d'altres circumstàncies, la raó matemàtica de les quals es conegui en el moment de l'atorgament de la concessió, la quantitat a capitalitzar és la mitjana anual de les que el concessionari hagi de satisfer durant la vida de la concessió.

c) Quan el concessionari estigui obligat a revertir a l'Administració béns determinats, es computa el valor del Fons de Reversió que aquell hagi de constituir en compliment del que disposa el Reial decret 1643/1990, de 20 de desembre, o norma que el substitueixi.

4. En els casos especials en què, per la naturalesa de la concessió, la base imposable no es pugui fixar mitjançant les regles de l'apartat anterior, es determina ajustant-se a les regles següents:

a) Aplicant al valor dels actius fixos afectes a l'exploració, ús o aprofitament de què es tracti un percentatge del 2 per 100 per cada any de durada de la concessió, amb el mínim del 10 per 100 i sense que el màxim pugui excedir el valor dels actius.

b) A falta de la valoració anterior, es pren l'assenyalada per l'Administració pública respectiva.

c) A falta de les dues regles anteriors, pel valor declarat pels interessats, sense perjudici del dret de l'Administració per procedir a la seva comprovació pels mitjans de l'article 52 de la Llei general tributària.

Article 14.

1. En consolidar-se el domini, el nu propietari tributa per aquest impost atenent el valor del dret que ingressi en el seu patrimoni.

2. Les promeses i opcions de contractes subjectes a l'impost s'equiparen a aquests, prenent com a base el preu especial convingut, i a falta d'aquest, o si és inferior, el 5 per 100 de la base aplicable als contractes esmentats.

3. En les transmissions de béns i drets amb clàusula de retre, serveix de base el preu declarat si és igual o superior als dos terços del valor comprovat d'aquells. En la transmissió del dret a retreure, la tercera part del dit valor, llevat que el preu declarat sigui més elevat. Quan s'exerceixi el dret de retracte serveixen de base les dues terceres parts del valor comprovat dels béns i drets retrats, sempre que sigui igual o superior al preu de la retrocessió.

4. En la constitució dels censos emfitèutics i reservatius, sense perjudici de la liquidació per aquest concepte, es gira la corresponent a la cessió dels béns pel valor que tinguin, deduint el capital d'aquells.

5. En les transaccions es liquida l'impost segons el títol pel qual s'adjudiquin, es declari o es reconeguin els béns o drets litigiosos, i si aquell no hi consta, pel concepte de transmissió onerosa.

6. Quan en les cessions de béns a canvi de pensions vitalícies o temporals, la base imposable als efectes de la cessió sigui superior de més del 20 per 100 i de 2.000.000 de pessetes a la de la pensió, la liquidació a càrrec del cessionari dels béns es gira pel valor en què les dues bases coincideixin i per la diferència se li ha de practicar una altra pel concepte de donació.

7. Quan en les transmissions oneroses per actes «inter vivos» de béns i drets, el valor comprovat als efectes de la modalitat de «transmissions patrimonials oneroses» excedeixi el que hagin consignat les parts en el corresponent document de més del 20 per 100 d'aquest i aquest excés sigui superior a 2.000.000 de pessetes, aquest últim, sense perjudici de la tributació que correspongui per la modalitat expressada, té per al transmissor i per a l'adquirent les repercussions tributàries dels increments patrimonials derivats de transmissions a títol lucratiu.

Article 15.

1. La constitució de les fiances i dels drets d'hipoteca, penyora i anticresi, en garantia d'un préstec, tributen exclusivament pel concepte de préstec.

2. Es liquiden com a préstecs personals els comptes de crèdit, el reconeixement de deute i el dipòsit retribuit.

Article 16.

La subrogació en els drets del creditor amb garantia pignorativa, hipotecari o anticrètic es considera com a transmissió de drets i tributa pel tipus que estableix el paràgraf c) de l'apartat 1 de l'article 11.

Article 17.

1. En la transmissió de crèdits o drets mitjançant l'exercici dels quals s'hagin d'obtenir béns determinats i de possible estimació s'exigeix l'impost pels mateixos conceptes i tipus que les que s'efectuïn dels mateixos béns i drets.

2. Les transmissions de valors, admesos o no a negociació en un mercat secundari oficial, que quedin exemptes de tributar com a tals, bé en l'impost sobre el valor afegit o bé en la modalitat de «transmissions patrimonials oneroses» de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, així com la seva adquisició en els mercats primaris com a conseqüència de l'exercici dels drets de subscripció preferent i de conversió d'obligacions en accions, tributen per la modalitat esmentada, com a transmissions oneroses de béns immobles, en els casos i amb les condicions que estableix l'article 108 de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del mercat de valors.

Article 18.

1. Totes les transmissions empresarials de béns immobles subjectes i no exemptes de l'impost sobre el valor afegit es liquiden sense excepció pel tribut esmentat, sense perjudici del que preveu l'article 27 respecte al gravamen sobre actes jurídics documentats.

El que s'ha dit anteriorment és aplicable quan es renunciï a l'aplicació de l'exempció en l'impost sobre el valor afegit, de conformitat amb el que preveu aquest impost.

2. Si malgrat el que disposa el número anterior s'efectua l'autoliquidació per la modalitat de «transmis-

sions patrimonials oneroses» de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, això no eximeix en cap cas els subjectes passius sotmesos a l'impost sobre el valor afegit de les seves obligacions tributàries per aquest concepte, sense perjudici del dret a la devolució dels ingressos indeguts que siguin procedents, si s'escau, per la modalitat de «transmissions patrimonials oneroses» esmentada.

Títol II

Operacions societàries

Fet imposable

Article 19.

1. Són operacions societàries subjectes:

1r La constitució, augment i disminució de capital, fusió, escissió i dissolució de societats.

2n Les aportacions que efectuïn els socis per reposar pèrdues socials.

3r El trasllat a Espanya de la seu de direcció efectiva o del domicili social d'una societat, quan ni una ni l'altre estiguin prèviament situats en un Estat membre de la Comunitat Econòmica Europea, o en aquests l'entitat no hagi estat gravada per un impost similar al que regula aquest títol.

2. No hi està subjecta l'ampliació de capital que es realitzi amb càrrec a la reserva constituïda exclusivament per una prima d'emissió d'accions.

Article 20.

Les entitats que realitzin, a través de sucursals o establiments permanents, operacions del seu tràfic en territori espanyol i el domicili social i seu de direcció efectiva de les quals es trobin en països no pertanyents a la Comunitat Econòmica Europea, o, tot i que es trobin en aquests, no estiguin sotmeses a un gravamen anàleg al que és objecte d'aquest títol, estan obligades a tributar, pels mateixos conceptes i en les mateixes condicions que les espanyoles, per la part de capital que destinin a les operacions esmentades.

Article 21.

Als efectes del gravamen sobre operacions societàries tenen la consideració d'operacions de fusió i escissió les que defineixen els apartats 1, 2 i 3 de l'article 2 de la Llei 29/1991, d'adequació de determinats conceptes impositius a les directives i els reglaments de les Comunitats Europees.

Article 22.

Als efectes d'aquest impost s'equiparen a societats:

1r Les persones jurídiques no societàries que persegueixin fins lucratius.

2n Els contractes de comptes en participació.

3r La copropietat de vaixells.

4t La comunitat de béns, constituïda per «actes inter vivos», que realitzi activitats empresarials, sense perjudici del que disposa la Llei de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

5è La mateixa comunitat constituïda o originada per actes «mortis causa», quan continuï en règim d'indivisió l'explotació del negoci del causant per un termini superior a tres anys. La liquidació s'ha de practicar, per descomptat, sense perjudici del dret a la devolució que sigui procedent si la comunitat es dissol abans de transcórrer el termini esmentat.

Subjecte passiu**Article 23.**

Està obligat al pagament de l'impost a títol de contribuent i siguin quines siguin les estipulacions establertes per les parts en contra:

- a) En la constitució, augment de capital, fusió, escissió, trasllat de seu de direcció efectiva o domicili social i aportacions dels socis per reposar pèrdues, la societat.
- b) En la dissolució de societats i reducció de capital social, els socis, copropietaris, comuners o partícips pels béns i drets rebuts.

Article 24.

Són subsidiàriament responsables del pagament de l'impost en la constitució, augment i reducció de capital social, fusió, escissió, aportacions dels socis per reposar pèrdues, dissolució i trasllat de la seu de direcció efectiva o del domicili social de societats, els promotors, administradors o liquidadors d'aquestes que hagin intervingut en l'acte jurídic subjecte a l'impost, sempre que s'hagin fet càrrec del capital aportat o hagin lliurat els béns.

Base imposable**Article 25.**

1. En la constitució i augment de capital de societats que limitin d'alguna manera la responsabilitat dels socis, la base imposable ha de coincidir amb l'import nominal en què aquell quedi fixat inicialment o ampliat amb l'addició de les primes d'emissió, si s'escau, exigides.

2. Quan es tracti d'operacions realitzades per societats diferents de les anteriors i en les aportacions dels socis per reposar pèrdues socials, la base imposable es fixa en el valor net de l'aportació, entenent com a tal el valor real dels béns i drets aportats minorat per les càrregues i despeses que siguin deduïbles i pel valor dels deutes que quedin a càrrec de la societat amb motiu de l'aportació.

3. En els trasllats de seu de direcció efectiva o de domicili social, la base imposable ha de coincidir amb l'haver líquid que la societat la seu de direcció efectiva o domicili social de la qual es trasllada tingui el dia en què s'adopti l'acord.

4. En l'escissió i fusió de societats, la base imposable es fixa atenent la xifra de capital social del nou ens creat o l'augment de capital de la societat absorbent, amb addició, si s'escau, de les primes d'emissió.

5. En la disminució de capital i en la dissolució, la base imposable ha de coincidir amb el valor real dels béns i drets lliurats als socis, sense deducció de despeses i deutes.

Quota tributària**Article 26.**

La quota tributària s'obté aplicant a la base liquidable el tipus de gravamen de l'1 per 100.

Títol III**Actes jurídics documentats****Principis generals****Article 27.**

1. Se subjecten a gravamen, en els termes que preveuen els articles següents:

- a) Els documents notariais.

- b) Els documents mercantils.
- c) Els documents administratius.

2. El tribut s'ha de satisfer mitjançant quotes variables o fixes, atenent el fet que el document que es formalitzi, atorgui o expedeixi tingui o no per objecte una quantitat o cosa valorable en algun moment de la seva vigència.

3. Els documents notariais s'han d'estendre necessàriament en paper timbrat.

Documents notariais**Fet imposable****Article 28.**

Hi estan subjectes les escriptures, actes i testimonis notariais, en els termes que estableix l'article 31.

Subjecte passiu**Article 29.**

És subjecte passiu l'adquirent del bé o dret i, si no, les persones que instin o sol·licitin els documents notariais, o aquells en interès dels quals s'expedeixin.

Base imposable**Article 30.**

1. En les primeres còpies d'escriptures públiques que tinguin per objecte directe una quantitat o cosa valorable serveix de base el valor declarat, sense perjudici de la comprovació administrativa.

2. En les actes notariais s'ha d'observar el que disposa l'apartat anterior, llevat de les de protest, en què la base imposable ha de coincidir amb la tercera part del valor nominal de l'efecte protestat o de la quantitat que hagi donat lloc al protest.

3. S'entén que l'acte és d'objecte no valorable quan durant tota la seva vigència, fins i tot en el moment de la seva extinció, no es pugui determinar la quantia de la base. Si aquesta no es pot fixar quan se celebra l'acte, s'exigeix l'impost com si es tractés d'un objecte no valorable, sense perjudici que la liquidació es completi quan la quantia quedi determinada.

Quota tributària**Article 31.**

1. Les matrius i les còpies de les escriptures i actes notariais, així com els testimonis, s'han d'estendre en tot cas en paper timbrat de 50 pessetes per plec, o 25 pessetes per foli, a elecció del fedatari. Les còpies simples no estan subjectes a l'impost.

2. Les primeres còpies d'escriptures i actes notariais, quan tinguin per objecte una quantitat o cosa valorable, continguin actes o contractes inscriptibles en els registres de la propietat, mercantil i de la propietat industrial i no subjectes a l'impost sobre successions i donacions o als conceptes compresos als apartats 1 i 2 de l'article 1 d'aquesta Llei, tributen, a més, al tipus de gravamen del 0,50 per 100, quant a aquests actes o contractes. Pel mateix tipus i mitjançant la utilització d'efectes timbrats tributen les còpies de les actes de protest.

Article 32.

El que disposa l'article 31.1 és aplicable a la segona i successives còpies expedides a nom d'un mateix atorgant.

Documents mercantils

Fet imposable

Article 33.

1. Hi estan subjectes les lletres de canvi, els documents que realitzin una funció de gir o les supleixin, els resguards o certificats de dipòsits transmissibles, així com els pagarés, bons, obligacions i altres títols anàlegs emesos en sèrie, per un termini no superior a divuit mesos, representatius de capitals aliens pels quals se satisfaci una contraprestació establerta per la diferència entre l'import satisfet per l'emissió i el compromès a reemborsar al venciment.

2. S'entén que un document fa una funció de gir quan acrediti remissió de fons o un signe equivalent d'un lloc a un altre, o impliqui una ordre de pagament, fins i tot en el mateix en què aquesta s'hagi donat, o hi figuri la clàusula «a l'ordre».

Subjecte passiu

Article 34.

1. Està obligat al pagament el lliurador, llevat que la lletra de canvi s'hagi expedit a l'estranger, cas en què ho està el seu primer tenidor a Espanya.

2. Són subjectes passius del tribut que gravi els documents de gir o substitutius de les lletres de canvi, així com els resguards de dipòsit i pagarés, bons, obligacions i títols anàlegs emesos en sèrie, les persones o entitats que els expedeixin.

Article 35.

És responsable solidari del pagament de l'impost tota persona o entitat que intervingui en la negociació o cobrament dels efectes a què es refereix l'article anterior.

Base imposable

Article 36.

1. En la lletra de canvi serveix de base la quantitat girada, i en els certificats de dipòsit, el seu import nominal.

2. Quan el venciment de les lletres de canvi excedeixi els sis mesos, comptats a partir de la data de la seva emissió, s'exigeix l'impost que correspongui al doble de la base.

Si en substitució de la lletra de canvi que correspon a un acte o negoci jurídic s'expedeixen dues o més lletres, i originen una disminució de l'impost, és procedent l'addició de les bases respectives, a fi d'exigir la diferència. No es considera produït el fraccionament expressat quan entre les dates de venciment dels efectes hi hagi una diferència superior a quinze dies o quan s'hagi pactat documentalment el cobrament a terminis mitjançant girs escalonats.

3. Les regles fixades anteriorment són aplicables així mateix als documents que facin una funció de gir o supleixin les lletres de canvi, a excepció de la que recull el primer paràgraf de l'apartat 2 d'aquest article.

4. En els pagarés, bons, obligacions i altres títols anàlegs, emesos en sèrie, representatius de capitals aliens, pels quals se satisfaci una contraprestació establerta per la diferència entre l'import satisfet en l'emissió i el compromès a reemborsar al venciment, la base està constituïda per l'import del capital que l'emissora es compromet a reemborsar.

Quota tributària

Article 37.

1. Les lletres de canvi s'han d'estendre necessàriament en l'efecte timbrat de la classe que correspongui a la seva quantia. L'extensió de la lletra en efecte timbrat d'una quantia inferior priva aquests documents de l'eficàcia executiva que els atribueixen les lleis. La tributació s'ha de portar a terme de conformitat amb l'escala següent:

			Pessetes
Fins a	4.000	pessetes.	10
De	4.001	a 8.000	20
De	8.001	a 15.000	40
De	15.001	a 30.000	80
De	30.001	a 60.000	160
De	60.001	a 125.000	330
De	125.001	a 250.000	700
De	250.001	a 500.000	1.400
De	500.001	a 1.000.000	2.800
D'	1.000.001	a 2.000.000	5.600
De	2.000.001	a 4.000.000	11.200
De	4.000.001	a 8.000.000	22.400
De	8.000.001	a 16.000.000	44.800
De	16.000.001	a 32.000.000	89.600

Quant al que excedeixi els 32 milions de pessetes, a tres pessetes per cada mil o fracció, que s'ha de liquidar sempre en metàl·lic. La falta de presentació a liquidació dins el termini també implica la pèrdua de la força executiva que els atribueixen les lleis.

2. Els documents que facin una funció de gir o supleixin les lletres de canvi i els certificats de dipòsit tributen segons l'escala de gravamen anterior, mitjançant l'ús de timbre mòbil.

3. El Ministeri d'Economia i Hisenda pot autoritzar el pagament en metàl·lic, en substitució de l'ús d'efectes timbrats, quan les característiques del tràfic mercantil, o el seu procés de mecanització, ho aconsellin, i adoptar les mesures oportunes per a la identificació perfecta del document i de l'ingrés corresponent a aquest, sense que això impliqui la pèrdua de la seva eficàcia executiva.

4. Els pagarés, bons, obligacions i altres títols anàlegs, emesos en sèrie per un termini no superior a divuit mesos, representatius de capitals aliens, pels quals se satisfaci una contraprestació establerta per la diferència entre l'import satisfet en l'emissió i el compromès a reemborsar al venciment, tributen al tipus de tres pessetes per cada mil o fracció, que es liquida en metàl·lic.

Article 38.

El Reglament ha d'establir la forma, estampació, espècie, característiques i numeració dels efectes timbrats, els casos i el procediment d'obtenir-ne el timbratge directe, les condicions per al bescanvi d'aquests efectes, la manera d'efectuar la seva inutilització i l'ús de màquines de timbrar.

Article 39.

1. El pagament de l'impost en l'expedició dels documents mercantils cobreix totes les clàusules que aquests continguin, quant a la seva tributació per aquest concepte.

2. Les lletres de canvi expedides a l'estranger que tinguin qualsevol efecte jurídic o econòmic a Espanya les

ha de reintegrar en metàl·lic el seu primer tenidor en aquesta.

Documents administratius

Fet imposable

Article 40.

Hi estan subjectes:

1. La rehabilitació i transmissió de grandeses i títols nobiliaris.
2. Les anotacions preventives que es practiquin en els registres públics, quan tinguin per objecte un dret o interès valorable i no les hagi ordenat d'ofici l'autoritat judicial.

Subjecte passiu

Article 41.

Estan obligats al pagament, en qualitat de contribuents:

- a) En les grandeses i títols nobiliaris, els seus beneficiaris.
- b) En les anotacions, la persona que les sol·liciti.

Base imposable

Article 42.

Serveix de base en les anotacions preventives el valor del dret o interès que es garanteixi, publiqui o constitueixi.

Quota tributària

Article 43.

La rehabilitació i transmissió, sigui per via de successió o cessió, de grandeses i títols nobiliaris, així com el reconeixement d'ús a Espanya de títols estrangers, han de satisfer els drets consignats en l'escala adjunta.

Es consideren transmissions directes les que tinguin lloc entre ascendents i descendents o entre germans quan la grandesa o el títol l'hagi utilitzat algun dels pares.

Es consideren transmissions transversals les que tinguin lloc entre persones no compreses al paràgraf anterior.

Es grava la rehabilitació sempre que hi hagi hagut una interrupció en la possessió d'una grandesa o títol, sigui quina sigui la manera com es produeixi, però sense que es pugui liquidar en cada supòsit més que un sol dret al subjecte passiu. Per aquesta mateixa escala tributa el dret a usar a Espanya títols pontificis i els altres estrangers.

Escala	Transmissions directes Pessetes	Transmissions transversals Pessetes	Rehabilitació i reconeixement de títols estrangers Pessetes
1a Per cada títol amb grandesa	295.400	738.450	1.772.350
2a Per cada grandesa sense títol	211.000	527.500	1.266.950
3a Per cada títol sense grandesa	84.400	211.000	506.400

Article 44.

Les anotacions preventives que es practiquin en els registres públics tributen al tipus de gravamen del 0,50 per 100, que es liquida en metàl·lic.

Títol IV

Disposicions comunes

Beneficis fiscals

Article 45.

Els beneficis fiscals aplicables en cada cas a les tres modalitats de gravamen a què es refereix l'article 1 d'aquesta Llei són els següents:

l. A) Gaudeixen d'exempció subjectiva:

a) L'Estat i les administracions públiques territorials i institucionals i els seus establiments de beneficència, cultura, Seguretat Social, docents o de finalitats científiques.

Aquesta exempció és igualment aplicable a les entitats el règim fiscal de les quals hagi estat equiparat per una llei al de l'Estat o al de les administracions públiques esmentades.

b) Els establiments o fundacions benèfics o culturals, de previsió social, docents o de finalitats científiques, de caràcter particular, degudament classificats, sempre que els càrrecs de patrons o representants legals d'aquests siguin gratuïts i retin comptes a l'Administració.

El benefici fiscal el concedeix o revoca per a cada entitat el Ministeri d'Economia i Hisenda, d'acord amb el procediment que es determini per reglament. Les caixes d'estalvis únicament poden gaudir d'aquesta exempció quant a les adquisicions directament destinades a les seves obres socials.

c) Les associacions declarades d'utilitat pública dedicades a la protecció, assistència o integració social de la infància, de la joventut, de la tercera edat, de persones amb minusvalideses físiques o psíquiques, marginales, alcohòliques, toxicòmanes o amb malalties en fase terminal amb els requisits que estableix l'apartat b) anterior.

d) La Creu Roja Espanyola.

B) N'estan exempts:

1. Les transmissions i altres actes i contractes en què l'exempció la concedeixin tractats o convenis internacionals que hagin passat a formar part de l'ordenament intern.

2. Les transmissions que es verifiquin en virtut d'un retracte legal, quan l'adquirent contra el qual s'exerceixi aquell ja hagi satisfet l'impost.

3. Les aportacions de béns i drets verificats pels cònjuges a la societat conjugal, les adjudicacions que a favor seu i en pagament d'aquestes es verifiquin a la seva dissolució i les transmissions que per aquesta causa es facin als cònjuges en pagament del seu haver de la societat de guanys.

4. Els lliuraments de diners que constitueixin el preu de béns o es verifiquin en pagament de serveis personals, de crèdits o indemnitzacions. Les actes de lliurament de quantitats per part de les entitats financeres, en execució d'escriptures de préstec hipotecari, l'impost de les quals hagi estat degudament liquidat o se n'hagi declarat l'exempció que sigui procedent.

5. Els avançaments sense interès concedits per l'Estat i les administracions públiques, territorials i institucionals.

6. Les transmissions i altres actes i contractes a què doni lloc la concentració parcel·lària, les de permuta forçosa de finques rústiques, les permutes voluntàries autoritzades per l'Institut de Reforma i Desenvolupament Agrari, així com les d'accés a la propietat derivades de la legislació d'arrendaments rústics i les adjudicacions de l'Institut de Reforma i Desenvolupament Agrari a favor

d'agricultors en règim de conreu personal i directe, de conformitat amb la seva legislació específica.

7. Les transmissions de terrenys que es realitzin com a conseqüència de l'aportació a les juntes de compensació pels propietaris de la unitat d'execució i les adjudicacions de solars que s'efectuïn als propietaris esmentats, per les mateixes juntes, en proporció als terrenys incorporats.

Els mateixos actes i contractes a què doni lloc la parcel·lació en les condicions assenyalades al paràgraf anterior.

Aquesta exempció està condicionada al compliment de tots els requisits urbanístics.

8. Els actes relatius a les garanties que prestin els tutors en garantia de l'exercici dels seus càrrecs.

9. Les transmissions de valors, admesos o no a negociació en un mercat secundari oficial, de conformitat amb el que disposa l'article 108 de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del mercat de valors.

10. Les operacions societàries a què es refereix l'article 21 anterior, a les quals sigui aplicable el règim especial que estableix el títol I de la Llei 29/1991, de 16 de desembre, d'adequació de determinats conceptes impositius a les directives i reglaments de les Comunitats Europees.

11. Les operacions societàries que es produeixin amb motiu de les regularitzacions de balanços, autoritzades per l'Administració.

12. La transmissió de solars i la cessió del dret de superfície per a la construcció d'edificis en règim d'habitatges de protecció oficial; les escriptures públiques atorgades per formalitzar actes i contractes relacionats amb habitatges de protecció oficial quant al gravamen sobre actes jurídics documentats; la primera transmissió «inter vivos» del domini dels habitatges de protecció oficial, sempre que tingui lloc dins els sis anys següents a la data de la seva qualificació definitiva; els préstecs hipotecaris o no, sol·licitats per a la seva construcció abans de la qualificació definitiva; la constitució, ampliació de capital, fusió i escissió de societats quan la societat resultant d'aquestes operacions tingui per objecte exclusiu la promoció o construcció d'edificis en règim de protecció oficial.

Per al reconeixement del benefici en relació amb la transmissió dels solars i la cessió del dret de superfície n'hi ha prou que es consignin en el document que el contracte s'atorga amb la finalitat de construir habitatges de protecció oficial i queda sense efecte si transcorren tres anys a partir del reconeixement esmentat sense que obtingui la qualificació provisional.

L'exempció s'entén concedida amb caràcter provisional i condicionada al compliment dels requisits que en cada cas exigeixin les disposicions vigents per a aquesta classe d'habitatges.

13. Les transmissions i altres actes i contractes quan tinguin per objecte exclusiu salvar la ineficàcia d'altres actes anteriors pels quals s'hagi satisfet l'impost i estiguin afectats d'un vici que impliqui inexistència o nul·litat.

14. A les ciutats de Ceuta i Melilla es mantenen les bonificacions tributàries que estableix la Llei de 22 de desembre de 1955.

15. Els dipòsits en efectiu i els préstecs, sigui quina sigui la manera com s'instrumentin, fins i tot els representats per pagarés, bons, obligacions i títols anàlegs. L'exempció s'entén a la transmissió posterior dels títols que documentin el dipòsit o el préstec, així com al gravamen sobre actes jurídics documentats que recau sobre pagarés, bons, obligacions i altres títols anàlegs emesos en sèrie, per un termini no superior a divuit mesos, representatius de capitals aliens pels quals se satisfaci una contraprestació per la diferència entre l'import satis-

fet en l'emissió i el compromès a reemborsar al venciment.

16. Les transmissions d'edificacions a les empreses que realitzin habitualment les operacions d'arrendament financer a què es refereix la disposició addicional setena de la Llei 26/1988, de 29 de juliol, per ser objecte d'arrendament amb opció de compra a una persona diferent del transmissor, quan les operacions esmentades estiguin exemptes de l'impost sobre el valor afegit.

És un requisit imprescindible per poder gaudir d'aquest benefici que no hi hagi relacions de vinculació directes o indirectes, de conformitat amb el que preveu l'article 16 de la Llei 61/1978, de 27 de desembre, de l'impost sobre societats, entre transmissor, adquirent o arrendatari.

17. Les transmissions de vehicles usats amb motor mecànic per circular per carretera, quan l'adquirent sigui un empresari dedicat habitualment a la compravenda d'aquests i els adquireixi per a la seva revenda.

L'exempció s'entén concedida amb caràcter provisional i perquè s'elevi a definitiva s'ha de justificar la venda del vehicle adquirit dins l'any següent a la data de la seva adquisició.

C) Amb independència de les exempcions a què es refereixen els apartats A) i B) anteriors, s'apliquen en els seus propis termes i amb els requisits i condicions en cada cas exigits, els beneficis fiscals que estableixen per a aquest impost les disposicions següents:

1a La Llei orgànica 7/1980, de 5 de juliol, de llibertat religiosa.

2a El Reial decret llei 12/1980, de 26 de setembre, sobre actuacions de l'Estat en matèria d'habitatges de protecció oficial.

3a La Llei 55/1980, d'11 de novembre, de forests veïnals de mancomú.

4a La Llei 82/1980, de 30 de desembre, sobre conservació de l'energia.

5a La Llei 2/1981, de 25 de març, de regulació del mercat hipotecari.

6a La Llei 49/1981, de 24 de desembre, de l'Estatut de l'explotació familiar agrària i dels agricultors joves.

7a La Llei 45/1984, de 17 de desembre, de reordenació del sector petrolífer, amb les especificacions que introdueix la Llei 15/1992, de 5 de juny, sobre mesures urgents per a l'adaptació progressiva del sector petrolífer al marc comunitari.

8a La Llei 46/1984, de 26 de desembre, reguladora de les institucions d'inversió col·lectiva, amb la modificació que introdueix la disposició addicional quarta de la Llei 29/1991, de 16 de desembre.

9a La Llei 49/1984, de 26 de desembre, sobre explotació unificada del sistema elèctric nacional, pel que fa a la cancel·lació de garanties constituïdes a l'empara de l'apartat 2 del seu article 6.

10a La Llei orgànica 5/1985, de 19 de juny, de règim general electoral.

11a El Reial decret llei 1/1986, de 14 de març, de mesures urgents administratives, financeres, fiscals i laborals, amb la modificació que introdueix la disposició addicional quarta de la Llei 29/1991, de 16 de desembre.

12a La Llei 15/1986, de 26 d'abril, de societats anònimes laborals, amb la modificació que introdueix la disposició addicional quarta de la Llei 29/1991, de 16 de desembre.

13a La Llei 8/1987, de 8 de juny, de plans i fons de pensions.

14a La Llei 10/1990, de 15 d'octubre, de l'esport.

15a La Llei 20/1990, de 19 de desembre, sobre règim fiscal de les cooperatives.

16a La Llei 12/1991, de 29 d'abril, d'agrupacions d'interès econòmic.

17a La Llei 19/1992, de 7 de juliol, sobre règim de societats i fons d'inversió immobiliària i sobre fons de titulació hipotecària.

18a La Llei 24/1992, de 10 de novembre, per la qual s'aprova l'Acord de cooperació de l'Estat amb la Federació d'Entitats Religioses Evangèliques d'Espanya.

19a La Llei 25/1992, de 10 de novembre, per la qual s'aprova l'Acord de cooperació de l'Estat amb la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya.

20a La Llei 26/1992, de 10 de novembre, per la qual s'aprova l'Acord de cooperació amb la Comissió Islàmica d'Espanya.

21a. La Llei 31/1992, de 26 de novembre, d'incentius fiscals aplicables a la realització del Projecte Cartuja 93.

22a La Llei 38/1992, de 28 de desembre, d'impostos especials, per a la constitució i ampliacions de capital de les societats que creïn les administracions i ens públics per portar a terme l'alienació d'accions representatives de la seva participació en el capital social de societats mercantils.

II. Els beneficis fiscals no s'apliquen, en cap cas, a les lletres de canvi, als documents que les supleixin o realitzin funció de gir, ni a escriptures, actes o testimonis notariais gravats per l'article 31, apartat primer.

Comprovació de valors

Article 46.

1. L'Administració, en tot cas, pot comprovar el valor real dels béns i drets transmesos o, si s'escau, de l'operació societària o de l'acte jurídic documentat.

2. La comprovació s'ha de portar a terme pels mitjans que estableix l'article 52 de la Llei general tributària.

Si de la comprovació resulten valors superiors als declarats pels interessats, aquests els poden impugnar en els terminis de reclamació de les liquidacions que hagin de tenir en compte els nous valors. Quan els nous valors puguin tenir repercussions tributàries per als transmissors s'han de notificar a aquests separatament perquè puguin procedir a la seva impugnació en reposició o en via economicoadministrativa o sol·licitar-ne la correcció mitjançant la taxació pericial contradictòria i, si la reclamació o la correcció s'estimen en tot o en part, la resolució dictada també beneficia els subjectes passius de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats.

3. Quan el valor declarat pels interessats sigui superior al resultat de la comprovació, aquell té la consideració de base imposable.

4. Si el valor obtingut de la comprovació és superior al que resulti de l'aplicació de la corresponent regla de l'impost sobre patrimoni, té efecte en relació amb les liquidacions a practicar a càrrec de l'adquirent per l'impost esmentat per l'anualitat corrent i les següents.

5. Quan el valor comprovat excedeixi més del 100 per 100 el declarat, l'Administració pública té dret a adquirir per si els béns i drets transmesos, dret que només es pot exercir dins els sis mesos següents a la data de fermesa de la liquidació de l'impost. Sempre que es faci efectiu aquest dret, es torna l'import de l'impost pagat per la transmissió de què es tracti. A l'ocupació dels béns o drets ha de precedir el pagament complet del preu, integrat exclusivament pel valor declarat.

Article 47.

1. En correcció del resultat obtingut en la comprovació de valors els interessats poden promoure la pràctica de la taxació pericial contradictòria mitjançant una sol·licitud presentada dins el termini de la primera recla-

mació que sigui procedent contra la liquidació efectuada sobre la base dels valors comprovats administrativament.

2. En el supòsit que la taxació pericial la promoguin els transmissors com a conseqüència del que disposa l'apartat 2 de l'article anterior, l'escrit de sol·licitud s'ha de presentar dins els quinze dies següents a la notificació separada dels valors resultants de la comprovació.

Article 48.

La presentació de la sol·licitud de taxació pericial contradictòria en cas de notificació conjunta dels valors i de les liquidacions que els hagin tingut en compte determina la suspensió de l'ingrés de les liquidacions practicades i dels terminis de reclamació contra aquestes.

Meritació i prescripció

Article 49.

1. L'impost es meritirà:

a) En les transmissions patrimonials, el dia en què es realitzi l'acte o contracte gravat.

b) En les operacions societàries i actes jurídics documentats, el dia en què es formalitzi l'acte subjecte a gravamen.

2. Tota adquisició de béns l'efectivitat de la qual estigui suspena per la concurrència d'una condició, un termini, un fideïcomís o qualsevol altra limitació, sempre s'entén realitzada el dia en què desapareguin les limitacions esmentades.

Article 50.

1. La prescripció, llevat del que disposa l'apartat següent, es regula pel que preveuen els articles 64 i següents de la Llei general tributària.

2. Als efectes de prescripció, en els documents que s'hagin de presentar a liquidació, es presumeix que la data dels privats és la de la seva presentació, llevat que amb anterioritat hi concorri qualsevol de les circumstàncies que preveu l'article 1227 del Codi civil, cas en què es computa la data de la incorporació, inscripció, mort o lliurament, respectivament. En els contractes no reflectits documentalment, es presumeix, als mateixos efectes, que la seva data és la del dia en què els interessats donin compliment al que preveu l'article 51.

Obligacions formals

Article 51.

1. Els subjectes passius estan obligats a presentar els documents comprensius dels fets imposables a què es refereix aquesta Llei i, si aquells no existeixen, una declaració en els terminis i en la forma que es fixin per reglament.

2. La qualificació i sanció de les infraccions tributàries d'aquest impost s'han d'efectuar d'acord amb la Llei general tributària.

Article 52.

Els òrgans judicials han de remetre a les oficines liquidadores de la seva respectiva jurisdicció una relació mensual de les decisions confirmades o que tinguin el caràcter de sentència ferma per les quals es transmetin o s'adjudiquin béns o drets de qualsevol classe, excepte quantitats en metàl·lic que constitueixin preu de béns, de serveis personals, de crèdits o indemnitzacions.

Els notaris estan obligats a remetre a les oficines liquidadores de l'impost, dins la primera quinzena de cada trimestre, una relació o índex comprensiu de tots els documents que hagin autoritzat el trimestre anterior, a excepció dels actes d'última voluntat, reconeixement de fills i altres que determini el Reglament. També estan obligats a remetre, dins el mateix termini, una relació dels documents privats comprensius de contractes subjectes al pagament de l'impost que els hagin estat presentats per a coneixement o legitimació de signatures. Així mateix, han de consignar en els documents subjectes, entre els advertiments legals i de manera expressa, el termini dins el qual els interessats estan obligats a presentar-los a la liquidació, així com l'afecció dels béns al pagament de l'impost corresponent a les transmissions que se n'hagin fet, i les responsabilitats en què incorrin en cas de no efectuar la presentació.

El que preveu aquest article s'entén sense perjudici del deure general de col·laboració que estableix la Llei general tributària.

Article 53.

Els òrgans judicials, bancs, caixes d'estalvis, associacions, societats, funcionaris, particulars i qualssevol altres entitats públiques o privades no poden acordar els lliuraments de béns a persones diferents del seu titular sense que s'acrediti prèviament el pagament de l'impost, la seva exempció o no-subjecció, llevat que l'Administració ho autoritzi.

Article 54.

1. Cap document que contingui actes o contractes subjectes a aquest impost no s'admet ni té efecte en cap oficina o registre públic sense que es justifiqui el pagament, exempció o no-subjecció a aquell, llevat del que preveu la legislació hipotecària. Els jutjats i tribunals han de remetre als òrgans competents per a la liquidació de l'impost una còpia autoritzada dels documents que admetin en què no consti la nota que han estat presentats a liquidació.

2. No és necessària la presentació en les oficines liquidadores de:

- a) Els documents pels quals es formalitzi la transmissió d'efectes públics, accions, obligacions i valors negociables de totes classes, intervinguts per corredors oficials de comerç i per societats i agències de valors.
- b) Els contractes d'arrendament de finques urbanes quan s'estenguin en efectes timbrats.
- c) Les còpies de les escriptures i actes notariais que no tinguin per objecte una quantitat o cosa valorable i els testimonis notariais de totes classes, excepte els de documents que continguin actes subjectes a l'impost si no apareix en aquests documents la nota de pagament, d'exempció o de no-subjecció.
- d) Les lletres de canvi i actes de protest.
- e) Qualsevol altres documents referents a actes i contractes per als quals el Ministeri d'Economia i Hisenda acordi l'ús obligatori d'efectes timbrats com a forma d'exacció de l'impost.

3. En els procediments administratius de constrenyiment seguits per a l'efectivitat de descoberts per raó de l'impost es pot autoritzar la inscripció del dret del deutor en els termes i pels tràmits assenyalats al Reglament general de recaptació.

4. Els contractes de vendes de béns mobles a termini i els de préstec, que preveu l'article 22 de la Llei 50/1965, de 17 de juliol, tenen accés al Registre a què es refereix l'article 23 de la mateixa Llei, sense necessitat que hi consti cap nota administrativa sobre la seva situació fiscal.

Article 55.

No es pot efectuar, sense que es justifiqui prèviament el pagament de l'impost corresponent o la seva exempció, el canvi de subjecte passiu de qualsevol tribut estatal, autonòmic o local quan aquest canvi suposi, directament o indirectament, una transmissió de béns, drets o accions gravada per aquesta Llei.

Gestió i liquidació de l'impost

Article 56.

1. La titularitat de la competència per a la gestió i liquidació de l'impost correspon a les delegacions i administracions de l'Agència Estatal d'Administració Tributària i, si s'escau, a les oficines amb funcions anàlogues de les comunitats autònomes que tinguin cedida la gestió del tribut.

2. El pagament dels impostos que regula aquesta Llei queda sotmès al règim general sobre terminis d'ingrés establert per als deutes tributaris.

3. El presentador del document té, pel sol fet de la presentació, el caràcter de mandatari dels obligats al pagament de l'impost i totes les notificacions que se li facin en relació amb el document que hagi presentat, així com les diligències que subscriu, tenen el mateix valor i produeixen els mateixos efectes que si s'haguessin entès amb els mateixos interessats.

Devolucions

Article 57.

1. Quan es declari o es reconegui judicialment o administrativament, per resolució ferma, que ha tingut lloc la nul·litat, rescissió o resolució d'un acte o contracte, el contribuent té dret a la devolució del que va satisfer per quota del Tresor, sempre que no li hagi produït efectes lucratis i que reclami la devolució en el termini de cinc anys, a comptar que la resolució quedi ferma.

2. S'entén que hi ha efecte lucratiu quan no es justifiqui que els interessats han de portar a terme les devolucions recíproques a què es refereix l'article 1295 del Codi civil.

3. Si l'acte o contracte ha produït efecte lucratiu, es rectifica la liquidació practicada, i a aquest efecte es pren per base el valor de l'usdefruit temporal dels béns o drets transmesos.

4. Encara que l'acte o contracte no hagi produït efectes lucratis, si la rescissió o resolució es declara per incompliment de les obligacions del contractant fiscalment obligat al pagament de l'impost no escau cap devolució.

5. Si el contracte queda sense efecte per mutu acord de les parts contractants, no és procedent la devolució de l'impost satisfet i es considera com un acte nou subjecte a tributació. Com a tal mutu acord s'estimen l'avinença en acte de conciliació i el simple assentiment a la demanda.

6. Quan en la compravenda amb pacte de retre s'exerceixi la retrocessió, no hi ha el dret de devolució de l'impost.

7. S'han de determinar per reglament els supòsits en què es permet el bescanvi dels documents timbrats o timbres mòbils o la devolució del seu import, sempre que aquells no hagin tingut efecte.

Disposició adicional primera.

El ministre d'Economia i Hisenda pot acordar l'ús obligatori d'efectes timbrats com a forma d'exacció de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, exigible als actes i contractes subjectes a

aquest, excepte en els casos en què aquesta Llei imposi el pagament en metàl·lic.

Disposició addicional segona.

Les comunitats autònomes que s'hagin fet càrrec per delegació de l'Estat de la gestió i liquidació de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats poden encomanar, dins el marc de les seves atribucions, a les oficines de districte hipotecari, a càrrec de registradors de la propietat, funcions de gestió i liquidació d'aquest impost.

Disposició addicional tercera.

Les referències que conté la normativa de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats a l'impost sobre el valor afegit s'entenen fetes a l'impost general indirecte canari, en l'àmbit de la seva aplicació.

Disposició transitòria primera.

Queden sense efecte totes les exempcions i bonificacions que no figurin esmentades en aquest text refós, sense perjudici dels drets adquirits a l'empara de les disposicions anteriorment en vigor, sense que la mera expectativa es pugui reputar dret adquirit.

El que s'ha assenyalat anteriorment no afecta les societats o entitats que tinguin reconeguts beneficis fiscals per pactes solemnes amb l'Estat, mentre no s'alterin les condicions d'aquests.

Disposició transitòria segona.

Durant l'any 1993 i en relació amb el compliment dels plans i programes d'activitats que estableix el Consell Compostel·là 1993, s'aplica una bonificació del 95 per 100 de la quota de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, en les adquisicions de béns i drets que el subjecte passiu destini, directament i exclusivament, a la realització de les inversions amb dret a deducció en les quotes de l'impost sobre societats o de l'impost sobre la renda de les persones físiques o quan els adquireixin per donar-los, en un termini màxim de sis mesos, al «Consello Xacobeo 1993».

Disposició transitòria tercera.

La «Sociedad Estatal para la Exposición Universal de Sevilla 92, Sociedad Anónima» manté els beneficis fiscals que preveuen les lleis 12/1988, de 25 de maig; 5/1990, de 29 de juny, i el Reial decret 219/1989, de 3 de març, referits, exclusivament, a les activitats derivades de la liquidació de béns, drets i obligacions relacionats directament amb l'Exposició Universal de Sevilla.

Disposició transitòria quarta.

Fins que el Govern, en fer ús de les facultats a què es refereix la disposició final tercera, no disposi una altra cosa, continuen en vigor les normes sobre honoraris de liquidació incorporades als articles 90 i 91 del Reglament aprovat pel Reial decret 3494/1981, de 29 de desembre.

Disposició transitòria cinquena.

Mentre no disposi una altra cosa el ministre d'Economia i Hisenda, les administracions de l'Agència Estatal d'Administració Tributària han de limitar la seva actuació en la gestió i liquidació de l'impost a l'admissió de documents i declaracions tributàries, que han de remetre a la

Delegació de la qual depenguin per a la seva tramitació ulterior.

Disposició transitòria sisena.

Les oficines liquidadores de districte hipotecari, a càrrec de registradors de la propietat, han de liquidar en l'àmbit de les seves competències els documents o declaracions de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats presentats en aquestes fins al dia 31 de desembre de 1991.

Els documents o declaracions referents a aquest impost que s'hagin de presentar amb posterioritat s'han de presentar en les oficines a què es refereix l'article 56 d'aquest text refós, sense perjudici del que estableix la seva disposició addicional segona.

Disposició transitòria setena.

A Ceuta i Melilla, mentre continuï en vigor l'impost general sobre el tràfic de les empreses, es continuen aplicant les normes del text refós de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, aprovat pel Reial decret legislatiu 3050/1980, de 30 de desembre, que, amb relació a aquell impost, estableix els seus respectius àmbits d'aplicació o fixaven regles especials sobre delimitació del fet imposable, de la base imposable o, en general, sobre relacions entre els dos impostos. En aquest sentit, continuen sent aplicables:

a) L'article 7.1.B), que incloïa en el fet imposable l'atorgament de concessions administratives que tinguessin per objecte la cessió del dret a utilitzar immobles i instal·lacions en ports i aeroports.

b) L'article 7.3, que declarava la no-subjecció a l'impost general sobre el tràfic de les empreses i en el de transmissions patrimonials de les condicions resolutòries explícites de les compravendes que garantissin el preu ajornat en les transmissions empresarials de béns immobles.

c) L'article 7.5, que declarava la no-subjecció dels lliuraments de béns, prestacions de serveis i operacions en general que constituïssin actes habituals del tràfic de les empreses o explotacions que les duguessin a terme.

d) L'article 10.2 h), que fixava la base imposable en la transmissió a títol oneros dels drets que a favor de l'adjudicatari d'un contracte d'obres, serveis o subministraments derivin d'aquest.

e) L'article 10.2 j), que fixava la base imposable de les parceries referents a establiments fabrils o industrials.

f) Qualsevol altres que responguin a la finalitat expressada, encara que ja no siguin aplicables a la resta del territori com a conseqüència de l'entrada en vigor en aquest de l'impost sobre el valor afegit.

Disposició derogatòria primera.

Queden derogats els preceptes anteriors que s'oposin al que disposa aquest text refós.

Disposició derogatòria segona.

En particular queden derogats, pel que fa a la seva incorporació en aquest:

1r La Llei 32/1980, de 21 de juny, de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, així com el text refós aprovat pel Reial decret legislatiu 3050/1980, de 30 de desembre, sense perjudici del que estableix la disposició transitòria setena.

2n La disposició addicional quarta de la Llei 8/1989, de 13 d'abril, de taxes i preus públics.

3r L'article 25, la disposició addicional vuitena i les disposicions transitòries segona i tercera de la Llei 29/1991, de 16 de desembre, d'adequació de determinats concep-

tes impositius a les directives i reglaments de les Comunitats Europees.

Disposició final primera.

Les disposicions que conté aquest text refós s'apliquen des de l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Disposició final segona

Les lleis que continguin els pressupostos generals de l'Estat, ateses les raons socioeconòmiques concurrents,

poden modificar les tarifes i les exempcions d'aquest impost.

Disposició final tercera.

El Govern ha de dictar les disposicions necessàries per al desplegament i l'aplicació d'aquest text refós. Fins que això tingui lloc, es continua aplicant el que disposa el Reial decret 3494/1981, de 29 de desembre, que aprova el Reglament de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, en el que no s'oposi al que disposa aquest text refós.